

Ders Kitapları Hakkunda Merak Edilenler

Ders Kitabı Nedir?

- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarının haftalık ders çizelgelerinde yer alan derslerin **öğretim programlarına göre hazırlanmış**,
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından inceleme ve değerlendirme işlemleri tamamlanarak **okutulması uygun bulunmuş** kitaplara verilen genel isimdir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2003-2004 eğitim öğretim yılından itibaren ders kitapları öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Başlangıcından bugüne, on altı yıllık süreçte, öğrencilerimize **2.850.288.456 adet ücretsiz ders kitabı ulaştırılmıştır.**

Hangi Kitaplar Ders Kitabı Değildir?

- Eğitim öğretim kurumlarının haftalık ders çizelgelerinde yer alan dersler için hazırlanan kitaplar dışında kalan kitaplar **ders kitabı değildir.**
- Öğretim Programına göre (müfredata uygun olarak) hazırlanmamış kitaplar **ders kitabı değildir.**
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının inceleme ve değerlendirme onayını almamış kitaplar **ders kitabı değildir.**
- Ücretli olarak dağıtılan ve/veya velilerden bedeli talep edilen kitaplar **ders kitabı değildir.**
- Kaynak kitap, test kitabı, konu anlatım kitabı, özet anlatım kitabı ve benzeri adlar altında öğrencilerin sınavlara hazırlanmasına yönelik satılan kitaplar **ders kitabı değildir.**

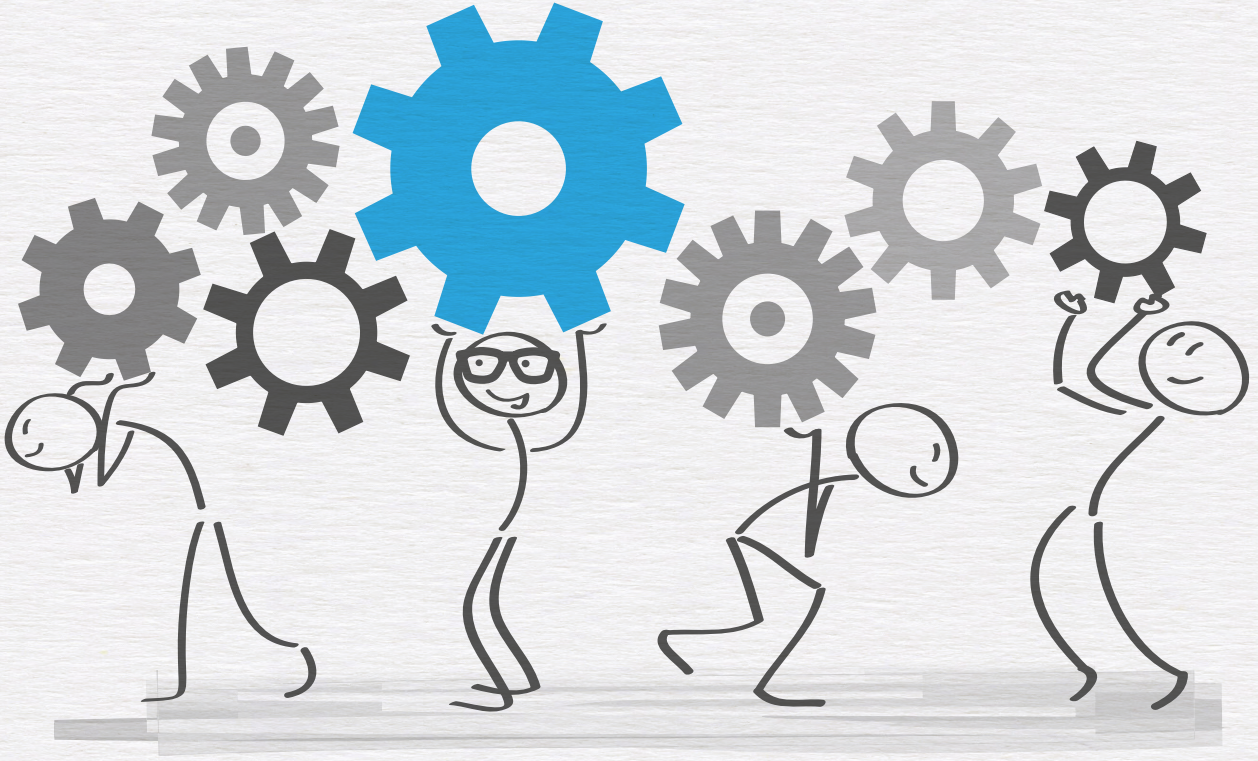
Ders Kitabı Hangi Nitelikler Dikkate Alınarak Hazırlanır?

İçerik

- Dersin eğitim ve öğretim programını kapsayacak şekilde düzenlenir.
- Dersin özelliğine göre ünite, bölüm, tema ve konular arasında hacim bakımından eğitim ve öğretim programının içeriğine uygun bir denge kurulur.

Dil, anlatım ve üslup

- Yaşayan Türkçe doğru, güzel ve etkili kullanılır.
- Konuların işlenişinde öğrencinin seviyesine ve gelişim özelliklerine uygun olarak doğru, anlaşılır, yalın bir dil ve anlatım kullanılır.
- Dilin kullanımında Türk Dil Kurumunun *Güncel Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* esas alınır.

Öğrenme, öğretme, ölçme ve değerlendirme

- Öğrenme yöntemleri ve stratejileri dikkate alınır ve üst düzey düşünme becerileri geliştirilir.
- Değerlendirmeye ilişkin unsurlar, ölçme ve değerlendirmenin ilke ve teknikleri dikkate alınarak düzenlenir.

Teknik, tasarım ve düzenleme

Görsel ve içerik tasarımı, öğrenmeyi destekleyecek nitelikte ve öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak yapılır.

Ders Kitabını Kimler Hazırlar?

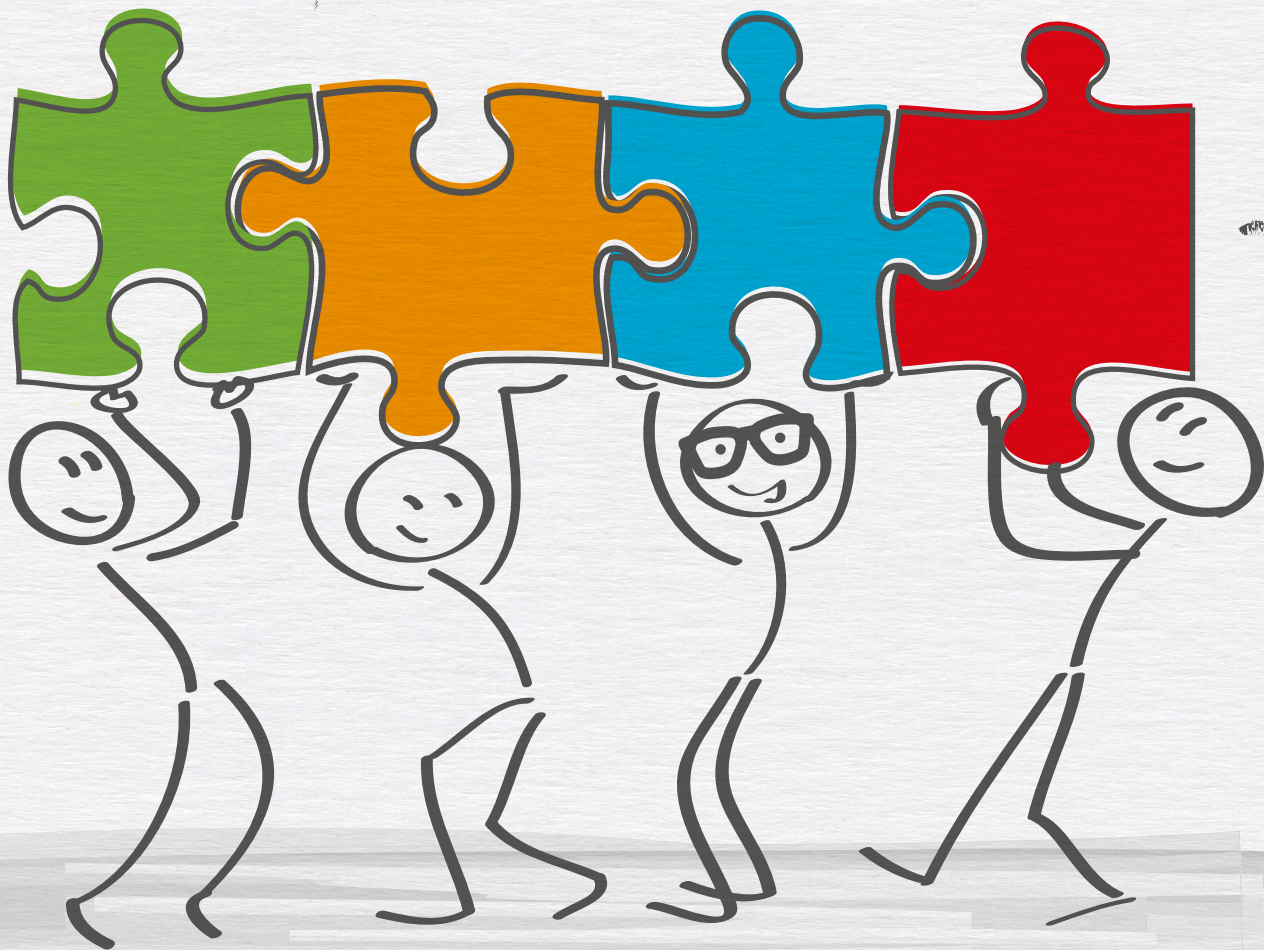
Ders kitapları hem kamu (Millî Eğitim Bakanlığı) hem de özel sektör tarafından hazırlanır. Hazırlık sürecinde yazar, editör, dil uzmanı, görsel tasarımcı, ölçme ve değerlendirme uzmanı, program geliştirme uzmanı, rehberlik uzmanı vb. unvanlı/nitelikli kişiler görev alır. Hazırlanan kitaplar incelenmek ve değerlendirilmek üzere Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına sunulur.

Bakanlık Hizmet Birimleri

- Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
- Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

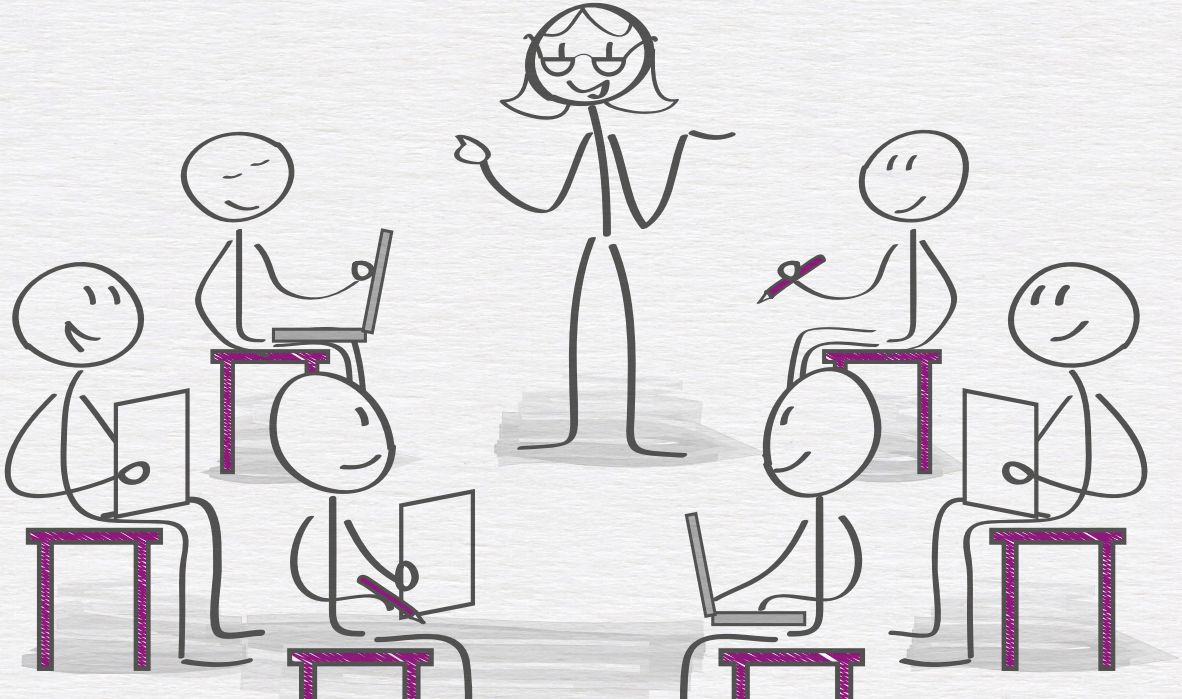
Özel Sektör

Tüzel kişiliğe sahip olup herhangi bir meslek birliğine kayıtlı olan ve *Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği*nde belirtilen şartları taşıyarak yayıncılık faaliyetinde bulunmakta olan kurum ve kuruluşlardır. Sayıları yüze yakın özel sektör yayıncısı tarafından ders kitabı hazırlanmaktadır.

Ders Kitabı İnceleme ve Değerlendirme Süreci Nasıl İşler?

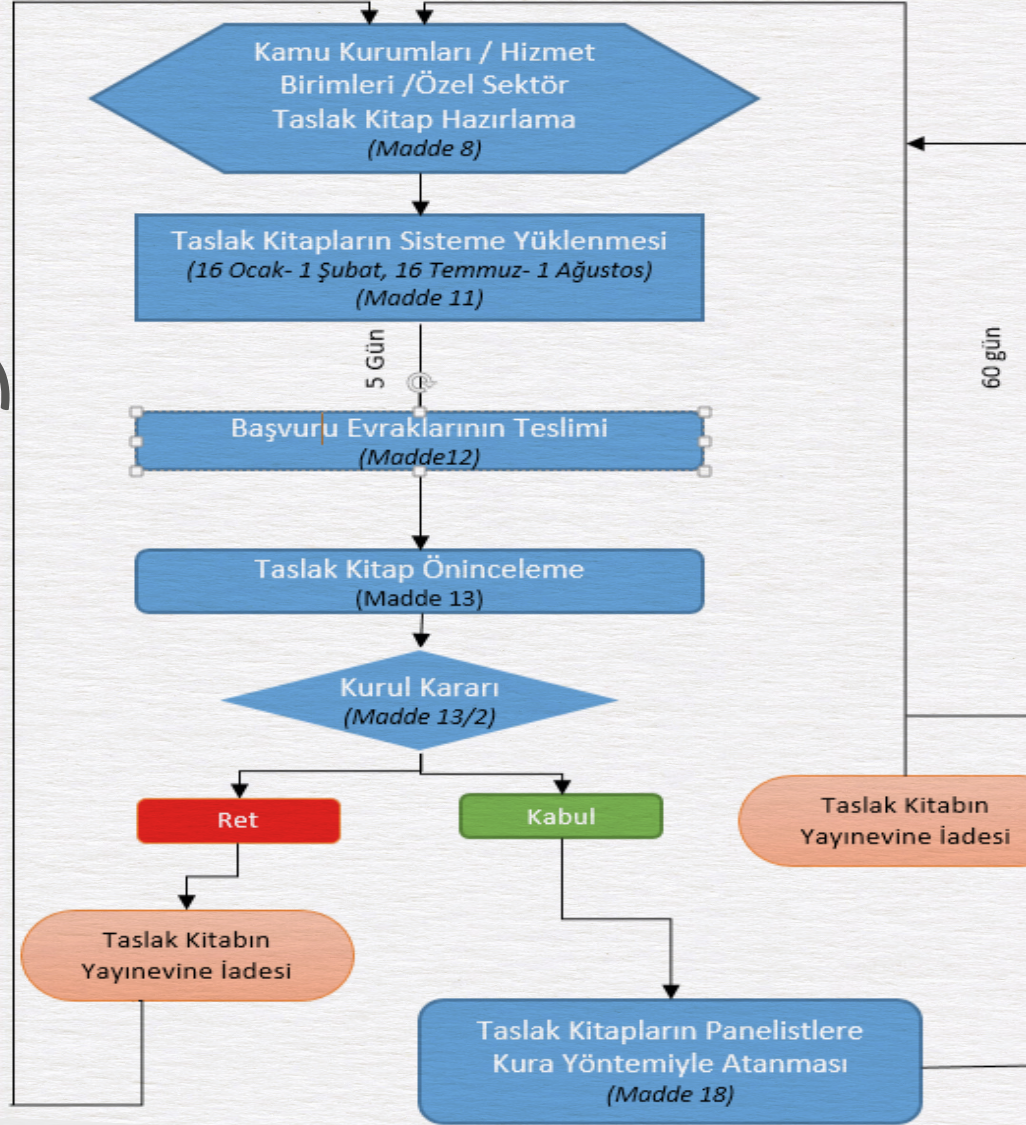
Taslak ders kitaplarının inceleme ve değerlendirme işlemleri, panelist olma kriterlerini taşıyan öğretmen ve akademisyenler tarafından bilimsellik, objektiflik ve şeffaflık esasına dayalı olarak elektronik ortamda (e-Müfredat Kitap İnceleme Modülü) "panel sistemi" ile yürütülmektedir.

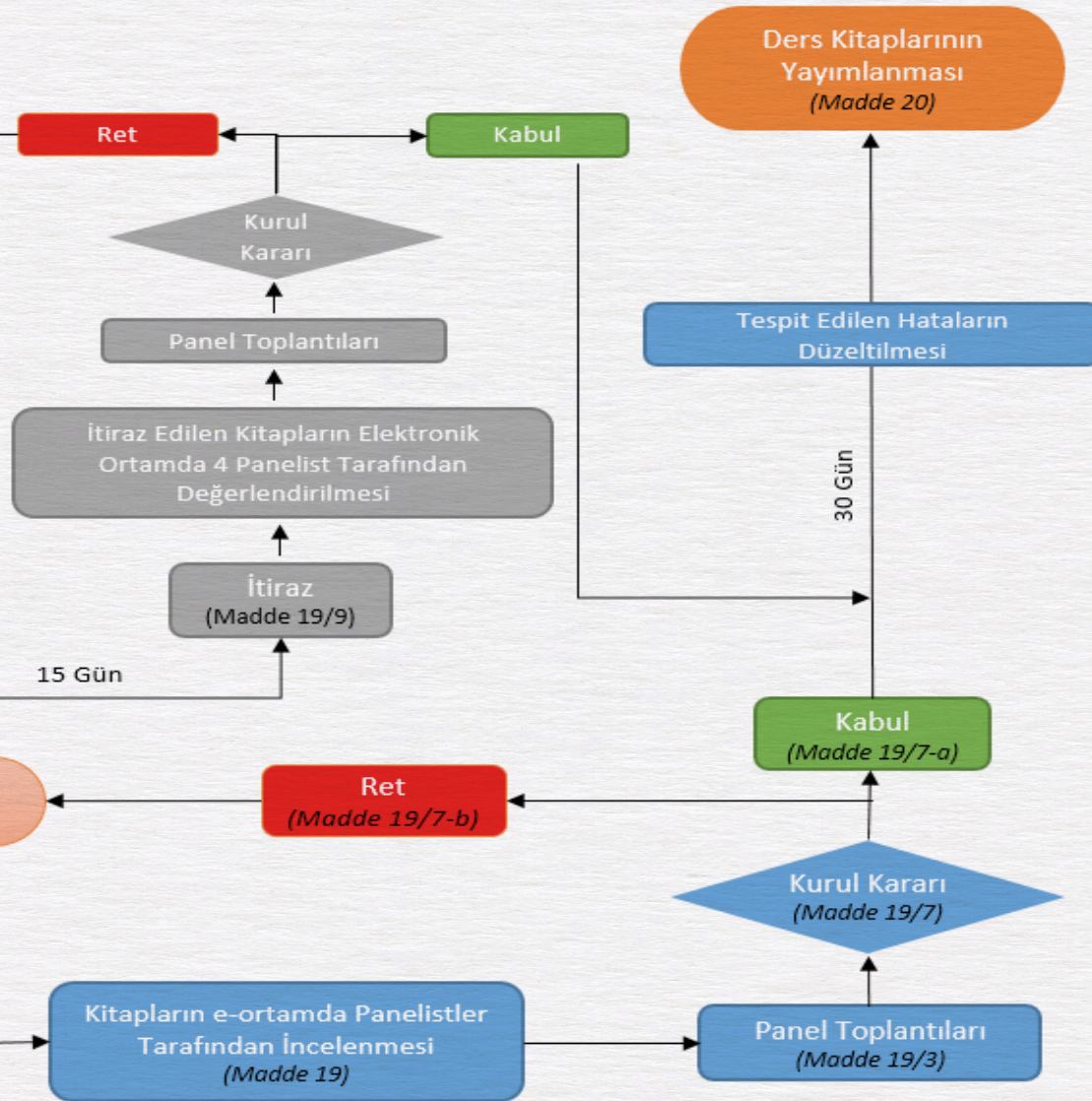

Taslak ders kitabı inceleme ve değerlendirme sürecinin işleyişı

- Ders kitabı olarak kabul edilmesi için hazırlanan taslak kitapların “e-müfredat.meb.gov.tr” adresi üzerinden elektronik ortamda Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına *başvurusu yapılır*.
- Başvurusu yapılan taslak ders kitapları yayınevi ve kitabın hazırlık sürecinde görev alan personelin yeterlilikleri ile Yönetmelikte belirtilen diğer hususlar açısından *incelenir*.
- İnceleme sonucunda ön yeterlilikler açısından uygun görülen taslak ders kitapları, panelistler tarafından incelenmek ve değerlendirilmek üzere elektronik ortamda yansız atama yoluyla görevlendirilen *panelistlere gönderilir*.
- Her bir taslak ders kitabı için görevlendirilen, en az ikisi alanında doktora ve üstü diplomaya sahip dört alan eğitimcisi/uzmanı ile bir görsel tasarım uzmanı ve bir dil uzmanı panelist, elektronik ortamda kitapları inceleyerek *bireysel raporlarını hazırlarlar*. Altı (6) panelist bu süreci birbirinden habersiz ve bağımsız olarak yürütür.
- Panelistler bireysel raporlarını hazırladıktan sonra ortak panel raporunu oluşturmak üzere *panel toplantısına davet edilirler*.
- Panelistler, panel toplantısında TTKB tarafından görevlendirilen bir moderatör eşliğinde bireysel raporlarını değerlendirerek *ortak panel raporunu oluştururlar*.
- Panel toplantısı sonunda panelistler gizli oylama usulüyle taslak ders kitabını dört farklı kriter açısından puanlarlar. Her bir kriter için en az 2 (iki) puan almak şartıyla toplamda en az 8 (sekiz) veya daha üstü puana sahip kitap “*geçer*” *puan almış kabul edilir*.
- Ortak panel raporu Kurulda görevli uzmanlar tarafından *Kurul Onayına sunulur*.
- Kurul, uzman görüşlerini ve ortak panel raporunu dikkate alarak taslak ders kitabının okutulmasına ilişkin *uygunluk kararını verir*.
- Kurul değerlendirmesi doğrultusunda yayınevi ve hizmet birimleri tespit edilen düzeltmeleri gerçekleştirerek kitapları *basıma hazır hâle getirirler*.
- Kurul tarafından onaylanan ders kitaplarının listesi *Tebliğler Dergisinde yayımlanır*.
- *Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü* tarafından gerçekleştirilen ihale sonuçları doğrultusunda onay almış ders kitaplarının *basım ve dağıtım işlemleri tamamlanır*.

Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinde Belirlenmiş Sürecin Şematik Gösterimi

Ders Kitabını Kimler İnceler?

- Elektronik ortamda taslak ders kitabı inceleme işlemleri panelistler tarafından gerçekleştirilir.
- Panelist olabilmek için, en az beş yıl süreyle fiilî olarak öğretmenlik yapmış olma yahut alanında en az doktora düzeyinde akademik kariyer yapmış olma şartı aranır.
- Bir kitabın panelistleri alan uzmanları, dil uzmanı ve görsel tasarım uzmanından oluşur.

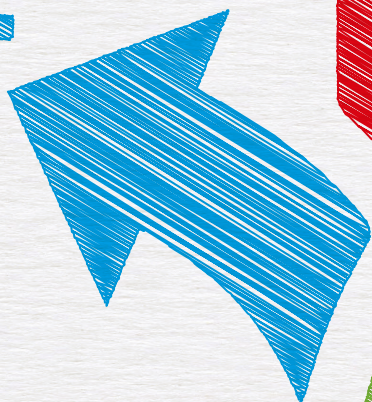
Bugüne kadar 15 dönemde yaklaşık 35.000 panelist inceleme ve değerlendirme görevi yapmıştır.

A

B

C

Ders Kitabı İncelemek İçin Nasıl Panelist Olunur?

Panelist olmak için gerekli şartları sağlayan kişilerden <http://e-mufredat.meb.gov.tr> veri tabanı sistemine kayıt yaptıranlar Başkanlıkça düzenlenen inceleme ve değerlendirme eğitimine alınarak panelist havuzuna dâhil edilirler.

Panelist havuzunda inceleme ve değerlendirme eğitimi almış 12.000'den fazla uzman bulunmaktadır.

Ders Kitabı İncelenirken Nelere Dikkat Edilir?

Taslak ders kitapları, ayrıntıları *Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğ*inde belirtilen dört kriter açısından incelenip değerlendirilir.

1. İçeriğin Anayasa ve kanunlara uygunluğu
2. İçeriğin bilimsel olarak yeterliliği
3. İçeriğin eğitim ve öğretim programının kazanımlarını gerçekleştirme yeterliliği
4. Görsel tasarımın ve içerik tasarımının, öğrenmeyi destekleyecek nitelikte olması ve öğrencilerin gelişim özelliklerine uygunluğu

Ders Kitabı

Hangi Amaçlarla Kullanılır?

- Ders kitapları öğretim programlarının *açık ve örtük amaçlarına ulaşmaya* hizmet eder.
- Ders kitapları bilgileri *sıralı ve doğru bir biçimde* sunar.
- Ders kitapları öğrencilerin *kendi kendilerine öğrenmelerine* destek olur.
- Ders kitapları evrensel kültürün yanı sıra öğrenciye *toplumunun değerlerini ve kültürünü* kazandırır.
- Ders kitaplarının ücretsiz olması *eğitimde imkân eşitliğinin sağlanmasına* yardımcı olur.
- Ders kitapları sınıf ortamında gerçekleşen öğretim süreçlerinde *öğretmene kılavuzluk* eder.
- Ders kitapları öğrenciye öğrenmeyi kolaylaştırma, öğrenilenleri gözden geçirme, *istediği zaman ve yerde* öğrendiklerini *tekrar etme imkânı* sağlar.
- Ders kitapları öğrenciye *kendi hızına göre çalışabilme fırsatı* sunar.
- Ders kitapları eğitim teknolojileri ile bütünleşik olarak hazırlanabildiği için *farklı öğrenme stillerine sahip* öğrencilerin öğrenmelerini destekler.

Ders Kitaplarında Hata Olur mu? Varsa Ne Yapılır?

Dağıtılan ders kitaplarında herhangi bir eksiklik veya hata tespit edilmesi durumunda düzeltme işlemleri TTKB tarafından gerçekleştirilir.

- TTKB'ye ulaşan bildirimler *değerlendirilerek* yapılması gerekli görülen düzeltmeler *yayınevine bildirilir*.
- Kitaba ait düzeltmelerin yansıtıldığı güncel nüsha, Bakanlığımız Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün "EBA / Eğitim Bilişim Ağı (www.eba.gov.tr/ekitap)" portalı üzerinden *pdf formatında yayımlanır*.
- Hata tespiti yapılan ders kitapları, gerçekleştirilen düzeltmelerden sonra *bir sonraki basımda düzeltilmiş hâliyle yayımlanır*.

Ders kitaplarına ilişkin talep ve şikâyetlerinizi Başkanlığımızın web sitesinde (ttkb.meb.gov.tr) yer alan **Hata Bildirim Formunu doldurarak bildirebilirsiniz.**

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI
DERS KİTABI HATA BİLDİRİM FORMU

Kişisel Bilgileriniz;

Adınız (*)

Soyadınız (*)

E-posta Adresiniz (*)

Telefon Numaranız

IP adresiniz:

ornek@.....

05XXXXXXXXXX

81.214.39.212

Ders Kitabı Bilgileri;

Kademesi

Yayınevi Adı

Ders Kitabı Adı

Sınıf Düzeyi

Sayfa Numarası

Seçiniz

Seçiniz

Ders kitabında yapmış olduğunuz
tespitlere ilişkin görüş, öneri ve
eleştirilerinizi lütfen kısa ve öz olarak
yazınız.

Tespit-Görüş-Öneri

Choose File no file selected

(.doc, .docx, .pdf ve .jpg uzantılı dosya ekleyebilirsiniz)

☐ Ben robot değilim

Ders Kitapları Hakkında Merak Edilenler

Ders Kitabı Nedir?

Hangi Kitaplar Ders Kitabı Değildir?

Ders Kitabı Hangi Nitelikler Dikkate Alınarak Hazırlanır?

Ders Kitabını Kimler Hazırlar?

Ders Kitabı İnceleme ve Değerlendirme Süreci Nasıl İşler?

Ders Kitabını Kimler İnceler?

Ders Kitabı İncelemek İçin Nasıl Panelist Olunur?

Ders Kitabı İncelenirken Nelere Dikkat Edilir?

Ders Kitabı Hangi Amaçlarla Kullanılır?

Ders Kitaplarında Hata Olur mu? Varsa Ne Yapılır?

